

Sivan SOTE

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke 2022–2023 ”MEIJÄN OMA TURVALLINEN ARKI”

Hanketuloksia

21.11.2023

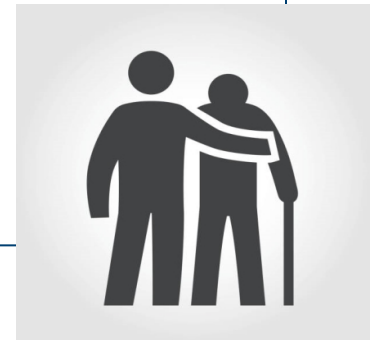
Hankkeen taustaa: Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

- Ohjelmaa toteutetaan alueellisilla kehittämishankkeilla, jotka rahoitetaan valtionavustuksilla vuosina 2020–2023.
- Ohjelmalla on viisi tavoitetta:
 1. Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen
 2. Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
 3. Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
 4. Palveluiden monialaisuuden ja yhteen toimivuuden varmistaminen
 5. Kustannusten nousun hillitseminen
- Ohjelma ja sen tavoitteet nivoutuvat yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen kanssa.
- STM vastaa ohjelman strategisesta johtamisesta ja valvoo hankkeita. Ohjelman operatiivisesta toimeenpanosta vastaa THL.

Hankkeen taustaa: TulKoti- hankkeen peruspilarit

- Kotihoidon uudistaminen on osa tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-ohjelmaa.
- Oletuksena, että toimiva kotihoito rakentuu kolmen peruspilarin varaan:
 1. Kotihoitoa on tarvittaessa oltava saatavilla **kaikkina vuorokauden aikoina ja jokaisena viikonpäivänä**.
 2. Työn tulee olla kuntouttavaa ja siinä on **hyödynnettävä kuntouttavia toimintamalleja**, esimerkiksi kotikuntoutus ja etäkuntoutus.
 3. Äkillisiä ja kiireellisiä tilanteita varten tulee olla määriteltynä **akuuttitilanteiden toimintamalli**, esimerkiksi lääketieteellisten palvelujen ja konsultaation mahdollisuus.

TuKoti- hankkeen valtakunnalliset tavoitteet

- Kotona asumista tukevat palvelut ovat asiakaslähtöisiä
- Asiakas saa oikeat palvelut oikeaan aikaan
- Riittävä ja osaava henkilöstö turvaa kotiin annettavien palvelujen laadun
- Palvelujen laatu varmistetaan järjestelmällisellä seurannalla

Lisätietoja:

- <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163690>

Siun soten tavoitteet ja kehittäminen ”Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille” - hankkeessa 2022–2023

- Kuntoutustarpeen arvioinnin tarve tunnistetaan ja se toteutuu siirtymävaiheissa
- Teknologia osaksi toimintaa
- Yhteydenpito asiakkaan, omaisen ja henkilökunnan välillä toteutuu ketterästi ja lainmukaisesti
- Kotihoidon palvelujen saatavuus toteutuu 24/7 asiakkaan tarpeiden ja hänen asiakassuunnitelmansa mukaisesti
- Kotihoidon asiakkaat saavat riittävät terveydenhuoltopalvelut
- Monialaisen yhteistyön toimintamalli
- Hankintojen ja valvonnan toimintamalli

Kotona asumista tukevat palvelut ovat asiakaslähtöisiä

- Luodaan toimintatapa, jolla määritellään ja varmistetaan riittävä kotihoidon henkilöstön vähimmäistarve
- Alueellisten sijaisjärjestelyjen ja osa-aikaisten työpanosten paremman hyödyntämisen toiminta malli
- Toimintamalli parantamaan palveluiden asiantuntija- ja johtamistehtävien sisältöä ja vetovoimaisuutta

Riittävä ja osaava henkilöstö turvaa kotiin annettavien palvelujen laadun

- Eri tasoinen neuvonnan ja ohjauksen asiakas- ja palveluohjaus sekä sujuva palvelutarpeen arviointi
- Palvelujen myöntämisperusteet ovat yhdenmukaiset ja myönnettyjen palvelujen toteutumista seurataan
- Asiakkaalle on tarjolla monen tasoisia, hänen tarpeeseensa perustuvia palveluja kotona asumisen tueksi

Asiakas saa oikeat palvelut oikeaan aikaan

- Hoidon laatua seurataan järjestelmällisesti käyttäen luotettavia arviointimenetelmiä

Palvelujen laatu varmistetaan järjestelmällisellä seurannalla

Säännöllisen kotihoidon asiakkaan ja säännöllisen kotihoidon muistiasiakkaan hoito- ja palveluketjut

- Hankeaikana kuvattiin sekä säännöllisen kotihoitoasiakkaan että muistisairaana kotihoidon asiakkaan hoito- ja palveluketjut
- Hoitoketjuissa on omat osiot asiakkaille ja läheisille sekä ammattilaisille
- Hoitoketjujen kuvaaminen selkeyttää ja sujuvoittaa asiakkaan hoito- ja palveluketjua sekä tarjoaa asiakkaalle/läheiselle mahdollisuuden tutustua palveluun jo etukäteen

Säännöllisen kotihoidon muistiasiakkaan hoito- ja palveluketju

- Muistisairauksien ennaltaehkäisy on kaikkien tehtävä
 - Finger –toimintamalli/elintapaohjelma (liikunta, terveellinen ruokavalio, aivojen aktiivinen käyttö, sosiaalinen aktiivisuus sekä sydän- ja verisuonisairauksien hoitaminen) muistisairauksien ennaltaehkäisynä sekä muistisairauden kuntoutumisen tukena
- Muistisairauksien tunnistaminen, tutkiminen, hoito ja seuranta
 - Hoito- ja palveluketjun tavoitteena on yhtenäistää muistisairaiden hoitoa ja ammattilaisten työnjakoa Siun soten alueella

Miun aktiivinen arki- kuntoutusjakso

- Hankkeessa mallinnettiin säännöllisessä kotihoidossa olevan asiakkaan tavoitteellinen, moniammatillinen intensiivinen kuntoutusjakso (4-12vk)
- Jakso voi käynnistyä sairaalajakson jälkeen tai toimintakyvyn muuten heiketessä (RAI arviointi)
- Kuntoutuksella pyritään turvaamaan asiakkaan osallisuutta, itsenäisyyttä ja kotona asumista
- Kuntoutusjakson tavoitteet ja suunnitelma laaditaan yhdessä asiakkaan kanssa asiakkaan kotoa löytyvään arjentoimintasuunnitelmaan

Kotihoito 24/7

- Hankeaikana luotiin toimintamalli tukemaan hyvinvointialueen strategisia tavoitteita asiakastarpeen mukaisten palveluiden tuottamisessa. Yhteistyön avulla taataan myös osaltaan lakisääteisyys kotihoitopalveluiden tuotannossa.
- Yhteistyömallissa pelastuslaitos ja ikäalue toteuttavat yhteistyönä iäkkäiden yöaikaiset kotihoitopalvelut alueilla joille ei aiemmin ko. palvelua ole voitu tuottaa.
 - Yhteistyö kattaa sekä säännöllisen kotihoidon- että turvapuhelinasiakkaiden käynnit.
 - Yhteistyön kautta ympärivuorokautiset kotihoitopalvelut tuotetaan asuinpaikasta riippumatta kaikille hyvinvointialueen kotihoidon asiakkaille. Yhteistyö hyödyttää myös muita hyvinvointialueen asukkaita.

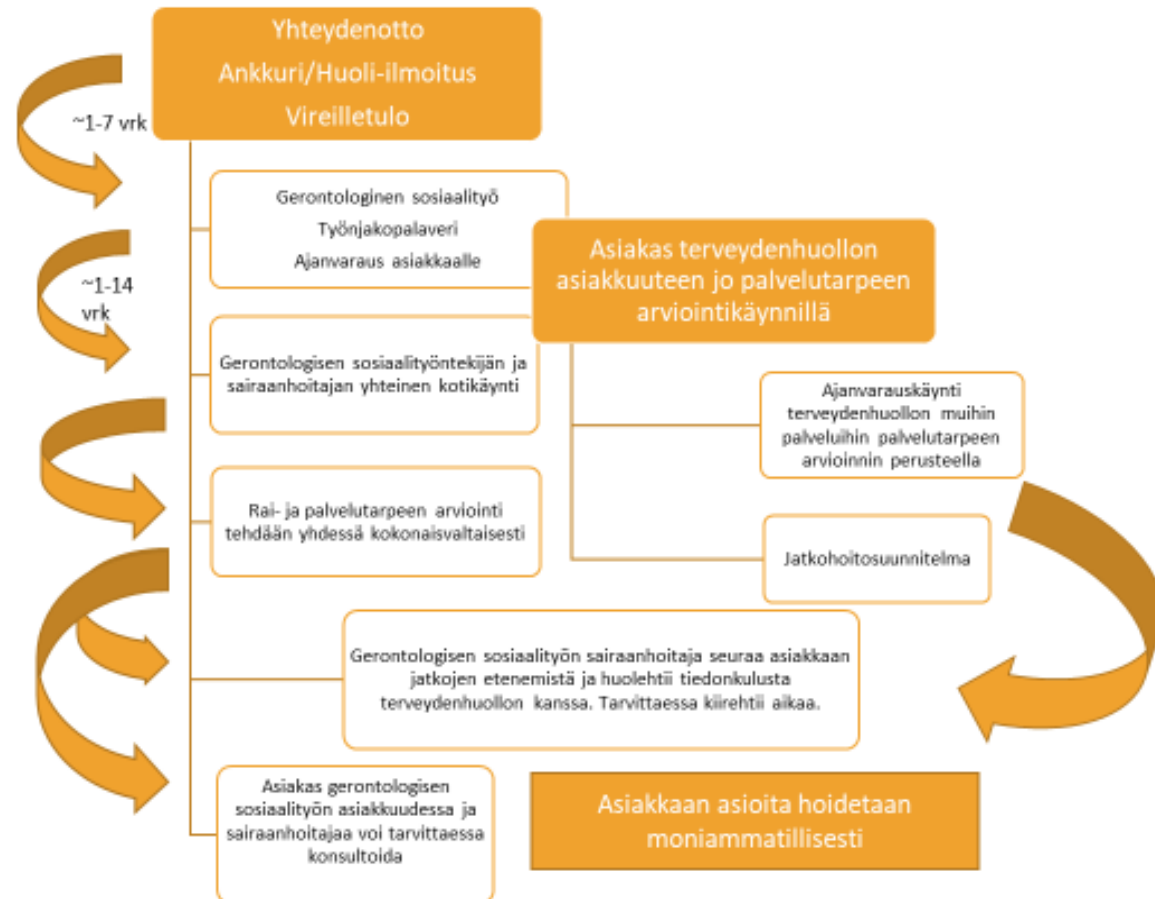
Asiantuntijasairaanhoitaja gerontologisessa sosiaalityössä

- Hankkeessa havainnoitiin paljon palveluja käyttävien ikäihmisten palvelutarpeen arviointia.
- Sairaanhoitajan tehtävää pilotoitiin keskisen alueen asiakas- ja sosiaaliohjauksessa ja gerontologisessa sosiaalityössä
- Pilotin myötä visioitiin asiantuntijasairaanhoitajan työnkuva gerontologiseen sosiaalityöhön
- Mallissa sairaanhoitaja tekee yhteiskäyntejä sosiaalipuolen työntekijän kanssa erityisen tuen tarpeen ja paljon palveluja käyttävien asiakkaiden luona
- Sairaanhoitaja on työntekijöiden konsultoitavissa terveydenhuollon puolen asioissa ja toimii linkkinä terveydenhuoltoon

Asiantuntijasairaanhoitaja gerontologisessa sosiaalityössä

Tulevaisuuden visio: Sairaanhoitaja gerontologisessa sosiaalityössä

Keskimäärin ~14 vrk sisällä tehty palvelutarpeenarvio sosiaalityössä ja terveydenhuollossa. Nopea reagointi asiakkaan tarpeeseen. Kieltäytymisiä jatkohoidosta terveydenhuollon puolella saadaan paremmin ennaltaehkäistyä. Asiakas ohjautuu oikeaan palveluun. Lakisääteisyys toteutuu. Vaikuttaa kustannuksia alentavasti.

Teknologia: Axitare lääkeannostelija

- Video: [Axitare lääkeannostelijan käyttö](#) (kesto 1.20 min, Keski-Suomen hva)
- Hankkeessa tehtiin esiselvitys laitteen ja palvelun hyödyistä ja kustannuksista
 - Käyttöönotto maksaa itsensä takaisin toisena käyttövuonna
- Hankintapäätös tehtiin ja sopimus yrityksen kanssa on allekirjoitettu
- Laite ja siihen liittyvä palvelu otetaan käyttöön alkuvuodesta 2024 jo käytössä olevan Evondos lääkeannostelijan rinnalle
- Axitaren asiakaskohderyhmä on erilainen kuin Evondoksen